

# KLIMATICKÁ ZMENA A EKONOMIKA

## 4

Klimatická zmena sa prejaví nedostatkom vody v istých obdobiach roka, častejším výskytom horúčav, nedostatkom snehu v zime, častejšími a silnejšími búrkami a povodňami.

Všetko má vplyv na ekonomiku:

- ♦ Farmári budú potrebovať viac vody na zavlažovanie, niektoré plodiny budú musieť byť nahradené. Suchá a vysoké teploty majú nepriaznivý vplyv na úrodnosť pôdy. Rozšíria sa noví škodcovia.
- ♦ Lesy v niektorých častiach Slovenska môžu vysychať, zvýši sa pravdepodobnosť lesných požiarov.
- ♦ Silné náhle dažde môžu poškodiť pôdu.
- ♦ V zime ušetríme za kúrenie, ale v lete minieme viac na chladenie.
- ♦ Pri vyššej teplote budú mať lepšiu návratnosť niektoré technológie, ktoré dokážu vykurovať, aj chladiť.
- ♦ Niektoré priemyselné podniky môžu mať málo vody na chladenie technológií.
- ♦ Lyžiarske strediská v nižších polohách budú trpieť nedostatkom snehu a aj umelo vyrobený sneh vydrží kratšie.
- ♦ V lete niektoré strediská cestovného ruchu budú fungovať dlhšie do jesene.



OPERAČNÝ PROGRAM  
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA



Európska únia  
Kohézny fond

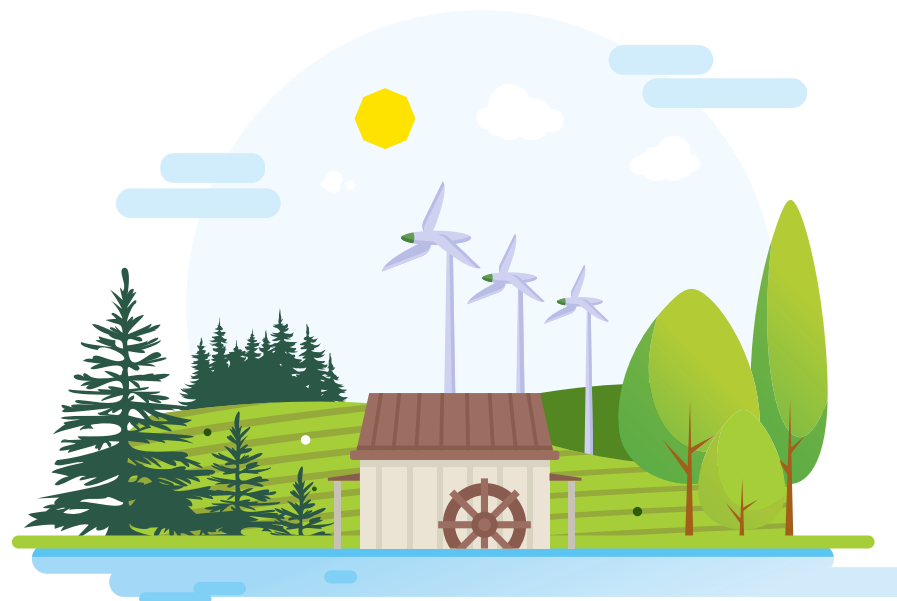
## Preto sa musíme pripraviť na tieto zmeny

### Poľnohospodárstvo

- Bude potrebné chrániť úrodnosť pôdy využívaním kvalitných organických hnojív, čo nepriamo môže viesť aj k obnove živočíšnej výroby.
- Úrodnosť je možno podporovať aj zaorávaním zvyškov rastlín. V niektorých miestach môže byť výhodné premeniť plochy na lúky a pasienky.
- Úrodnosť klesá pomalšie, ak bude viac vody, teda riešením pre mnohé problémy bude hľadanie spôsobov ako udržať vodu v poľnohospodárskej krajine.
- Hľadať a zavádzať sa budú plodiny odolnejšie voči suchu.
- Menej pesticídov zlepší biodiverzitu, dravé vtáctvo reguluje množstvo hlodavcov, spevavé vtáky sa živia hmyzom.
- Nevyhnutné budú protierózne opatrenia.

### Lesníctvo

- Pestovanie prírode blízkym spôsobom (prirodzené zmladenie) umožňuje prírodnú selekciu voči suchu odolných jedincov.
- Iným riešením je umelá výsadba – pri častom výskyte suchých období umožňuje vnášanie nových, voči suchu odolnejších plodín.
- Potrebné budú vodozadržné opatrenia aj v lesoch.
- Zavádzať sa budú protipožiarne opatrenia – monitoring lesa protipožiarными hliadkami, kamerovými systémami alebo letecky; protipožiarne rozčleňovacie pásy a priesečky; protipožiarne pásy vytvárané pri zakladaní porastu so šírkou 20 – 30 m, tvorené z drevín odolnejších proti ohňu – smrekovec, jaseň, jelša, jarabina alebo osika, z ktorých sa odstraňuje horľavý materiál a vykonáva vyvetvovanie ihličnatých stromov; budovanie protipožiarnych nádrží a pod.
- Zásoby pôdnej organickej hmoty v lesoch sa môžu podporovať rôznymi spôsobmi, napríklad pestovanie lesa prírode blízkym spôsobom a pestovanie zmiešaných porastov zvyšuje stabilitu a znižuje rýchlosť rozkladu pôdnej organickej hmoty.



### Energetika

- Inštalácia fotovoltaických zariadení na budovách poskytnú dostatok energie pre budúce klimatizácie.
- Realizácia účinnej tepelnej izolácie budov (nízkoenergetické a pasívne domy) má významný vplyv aj na udržiavanie prijateľnej teploty v čase horúčav.
- Realizácia zelených striech a fasád budov okrem zvýšenia tepelnoizolačných vlastností budov aktívne ochladzuje bezprostredné okolie, v prípade dostatočnej súčtovej plochy i lokálnu klímu.
- Vykurovacie systémy na princípe trigenerácie – vykurovanie, príprava teplej vody a chladenie – kombinované s obnoviteľným zdrojom elektriny môžu priniesť významné úspory.



## Cestovný ruch

- ❖ Lyžiarske strediská sa musia pripraviť na vyššiu potrebu zasnežovania.
- ❖ Lyžiarske strediská v nižších polohách orientované na juh, pravdepodobne časom zaniknú.
- ❖ Potrebne bude inovovanie existujúcich a zavádzanie nových produktov cestovného ruchu, ktoré nemajú výhradne sezónny charakter (environmentálne inovatívne formy CR – ekoturizmus, geoturizmus).
- ❖ Okrem toho budú potrebné investície podobné ako v iných objektoch (klimatizácia, zabezpečenie zdrojov vody, tieniace prvky, zeleň a iné).

Agentúra  
na podporu  
regionálneho  
rozvoja Košice, n. o.

Strojárska 3  
040 01 Košice

arr@arr.sk  
www.arr.sk



Agentúra  
na podporu  
regionálneho  
rozvoja Košice,  
n. o.



KOŠICKÝ  
SAMOSPRÁVNÝ  
KRAJ



PROGRAM  
OBNOVY  
KRAJINY